

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 11 września 2015 r.

o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

(druk nr 1073)

U S T A W A z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.)

[Art. 1.

Ustawa określa zasady organizowania się producentów rolnych w grupy producentów i ich związki oraz zasady i warunki udzielania ze środków publicznych pomocy finansowej związanej z ich organizowaniem i funkcjonowaniem.

Art. 2.

⁽¹⁾ Osoby fizyczne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej mogą organizować się w grupy producentów rolnych w celu dostosowania produkcji rolnej do warunków rynkowych, poprawy efektywności gospodarowania, planowania produkcji ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości, koncentracji podaży oraz organizowania sprzedaży produktów rolnych, a także ochrony środowiska naturalnego.]

<Art. 1.

Ustawa określa zasady organizowania się producentów rolnych w grupy producentów rolnych i ich związki.

Art. 2.

1. Osoby fizyczne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby prawne, które w ramach działalności rolniczej prowadzą:

- 1) gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub
- 2) dział specjalny produkcji rolnej
 - mogą organizować się w grupy producentów rolnych w celu dostosowania produktów rolnych i procesu produkcyjnego do wymogów rynkowych, wspólnego wprowadzania towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych, ustanowienia wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności produktów rolnych, rozwijania umiejętności biznesowych, marketingowych oraz organizowania i ułatwiania procesów wprowadzania innowacji, a także ochrony środowiska naturalnego.
2. Działalność rolnicza, o której mowa w ust. 1, oznacza działalność rolniczą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.).>

Art. 3.

1. Grupa producentów rolnych, zwana dalej "grupą", prowadzi działalność jako przedsiębiorca mający osobowość prawną, pod warunkiem że:
 - 1) została utworzona przez producentów jednego produktu rolnego, zwanego dalej "produktem", lub grupy produktów w celach określonych w art. 2,
 - 2) działa na podstawie statutu lub umowy, zwanych dalej "aktem założycielskim", spełniających wymagania określone w art. 4,
 - [3) składa się z członków, udziałowców lub akcjonariuszy, zwanych dalej "członkami grupy", z których żaden nie może mieć więcej niż 20% głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników,
 - 4) ⁽²⁾ przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy stanowią więcej niż połowę przychodów grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów, dla których grupa została utworzona,]
- <3) żaden z członków, udziałowców lub akcjonariuszy, zwanych dalej „członkami grupy”, nie może mieć więcej niż 20% głosów na walnym zgromadzeniu, zgromadzeniu wspólników lub walnym zebraniu członków, także pośrednio:

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- a) przez dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów:
- na walnym zgromadzeniu, zgromadzeniu wspólników albo walnym zebraniu członków, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej osoby prawnej będącej członkiem grupy, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
 - w spółce osobowej będącej członkiem grupy, także na podstawie porozumień z innymi osobami,
- b) gdy członkowie zarządu osoby prawnej będącej członkiem grupy stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej osoby prawnej będącej członkiem grupy,
- 4) coroczne przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej członków grupy stanowią więcej niż połowę przychodów grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona,>
- 5) określi obowiązujące członków grupy zasady produkcji, w tym dotyczące jakości i ilości produktów lub grup produktów oraz sposoby przygotowania produktów do sprzedaży[.]<,>
- <6) każdy z członków grupy w każdym roku działalności grupy produkuje oraz sprzedaje do grupy co najmniej 80% wyprodukowanych przez siebie produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona,
- 7) każdy z członków grupy przynależy tylko do jednej grupy w zakresie danego produktu lub grupy produktów.>
2. ⁽³⁾ (uchylony).

Art. 3a.

Spółdzielnia może również prowadzić działalność jako grupa, jeżeli:

[1] *w jej skład wchodzi co najmniej 5 producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy spełniają wymagania określone w art. 2,]*

<1) wszyscy wchodzący w jej skład producenci jednego produktu lub grupy produktów spełniają wymagania określone w art. 2,>

2) jej przedmiot działalności jest zgodny z celami określonymi w art. 2,

3) działa na podstawie aktu założycielskiego, który w stosunku do członków grupy wskazanych w pkt 1 spełnia wymagania określone w art. 4,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

[4) jej przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy wskazanych w pkt 1 stanowią więcej niż połowę przychodów spółdzielni ze sprzedaży tych produktów lub grup tych produktów,]

<4) jej coroczne przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej członków grupy wskazanych w pkt 1 stanowią więcej niż połowę przychodów spółdzielni ze sprzedaży tych produktów lub grup tych produktów,>

5) określi, obowiązujące członków grupy wskazanych w pkt 1, zasady produkcji produktów lub grup produktów, w tym dotyczące ich jakości i ilości, oraz sposoby przygotowania ich do sprzedaży[.] <,>

<6) każdy z producentów wskazanych w pkt 1 w każdym roku działalności grupy produkuje oraz sprzedaje do grupy co najmniej 80% wyprodukowanych przez siebie produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona,

7) każdy z producentów wskazanych w pkt 1 przynależy tylko do jednej grupy w zakresie danego produktu lub grupy produktów.>

<Art. 3b.

Warunku, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 3a pkt 6, nie stosuje się, w przypadku gdy brak produkcji jest spowodowany działaniem siły wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549).>

Art. 4.

1. Akt założycielski grupy oprócz wymagań określonych w odrębnych przepisach powinien zawierać w szczególności:

1) ⁽⁵⁾ zasady przyjmowania do grupy nowych członków oraz występowania członków z grupy, przy czym minimalny okres członkostwa, który liczy się od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 7, nie może być krótszy niż trzy lata działalności grupy, a informacja

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

o zamiarze wystąpienia z grupy powinna być złożona na piśmie co najmniej na 12 miesięcy przed końcem danego roku działalności grupy,

2) zasady zbywania akcji lub udziałów w spółce akcyjnej lub spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,

[3) *wymóg przynależności tylko do jednej grupy w zakresie danego produktu lub grupy produktów,*

4) *wymóg sprzedaży przez członków grupy całości produktów lub grupy produktów za pośrednictwem grupy oraz odstąpienia od tej zasady.]*

5) zasady dostarczania przez członków grupy informacji dotyczących wielkości sprzedaży i cen uzyskiwanych za produkty, z uwagi na które grupa została powołana, a są sprzedawane poza grupą,

6) ⁽⁶⁾ zasady tworzenia i wykorzystania funduszu specjalnego, o którym mowa w art. 5, jeżeli będzie on utworzony,

[7) *sankcje wobec członka grupy, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków.]*

<7) sankcje wobec członka grupy, który:

a) nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków,

b) nie spełnia warunków określonych w art. 2 i art. 3 albo art. 2 i art. 3a.>

1a. ⁽⁷⁾ Obowiązek złożenia na piśmie informacji o zamiarze wystąpienia z grupy co najmniej na 12 miesięcy przed końcem danego roku działalności grupy nie dotyczy członków grupy, którzy otrzymali postanowienie o spełnieniu warunków określonych w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich.

2. W akcie założycielskim mogą być również zawarte postanowienia dotyczące w szczególności:

1) zaopatrzenia członków grupy w środki produkcji,

2) zasad wspólnego użytkowania sprzętu rolniczego,

3) promocji produktów lub grupy produktów wprowadzanych do obrotu,

4) przechowywania, konfekcjonowania i standaryzacji produktów lub grupy produktów.

[Art. 6.

Minister właściwy do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz organizacji rolniczych o zasięgu krajowym, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów i grup produktów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a pkt 1,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

minimalną roczną wielkość produkcji towarowej oraz minimalną liczbę członków grupy, o której mowa w art. 3, biorąc pod uwagę:

- 1) *zróżnicowanie regionalne,*
- 2) *koncentrację podaży,*
- 3) *sytuację na rynku produktów rolnych,*
- 4) *aktualny stan zorganizowania się producentów w grupy.]*

<Art. 6.

Minister właściwy do spraw rynków rolnych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz organizacji rolniczych o zasięgu krajowym, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów i grup produktów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a pkt 1, minimalną roczną wielkość produkcji towarowej wyprodukowanej przez wszystkich członków grupy i sprzedanej do grupy oraz minimalną liczbę członków grupy, biorąc pod uwagę zróżnicowanie regionalne, koncentrację podaży oraz sytuację na rynku produktów rolnych, a także aktualny stan zorganizowania się producentów w grupy.>

Art. 7.

[1. Marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę grupy stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, spełnienie przez grupę warunków określonych w art. 3 albo art. 3a oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 6 i dokonuje wpisu grupy do rejestru grup.]

<1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, zwanej dalej „Agencją”, właściwy ze względu na siedzibę grupy wydaje decyzję o:

- 1) **uznaniu grupy, jeżeli spełnia ona warunki określone w art. 3 albo art. 3a oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 6, oraz zatwierdzeniu planu biznesowego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt 3 albo art. 8 ust. 4 pkt 3, jeżeli są spełnione wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 9, i dokonuje wpisu grupy do rejestru grup,**
- 2) **zatwierdzeniu zmian do planu biznesowego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt 3 albo art. 8 ust. 4 pkt 3.>**

[2. (10) Minister właściwy do spraw rolnictwa jest organem wyższego stopnia w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 1, art. 10 i 11.

3. (11) *Zadania marszałka województwa określone w rozdziale 3 są zadaniami z zakresu administracji rządowej.]*

Art. 8.

1. Wniosek o wydanie decyzji administracyjnej dla grupy, o której mowa w art. 3, zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę grupy,
- 2) dane osobowe osób upoważnionych do reprezentowania grupy zgodnie z jej aktem założycielskim,
- 3) oznaczenie produktu lub grupy produktów,
- 4) listę członków grupy[.]<,>

<5) numer grupy w Krajowym Rejestrze Sądowym.>

2. Wniosek o wydanie decyzji administracyjnej dla grupy, o której mowa w art. 3a, zawiera:

[1) *dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3,]*

<1) dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 i 5,>

2) listę członków grupy, o których mowa w art. 3a pkt 1.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

[1) *wypis z rejestru sądowego dotyczący grupy,]*

2) akt założycielski grupy,

[3) *plan działania grupy, zgodny z aktem założycielskim, opracowany na okres 5 lat,*

4) *oświadczenia członków grupy o prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej.]*

<3) plan biznesowy grupy w zakresie realizacji celów określonych w art. 2, zgodny z aktem założycielskim, sporządzony na co najmniej 5 lat, na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na stronie internetowej Agencji,

4) oświadczenia członków grupy o prowadzeniu, w dniu składania wniosku, gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej w zakresie produkcji produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona.>

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

[1) *wypis z rejestru sądowego dotyczący grupy,]*

2) akt założycielski grupy,

[3) *plan działania w zakresie celów określonych w art. 2, zgodny z aktem założycielskim, opracowany na okres 5 lat,*

4) *oświadczenia członków grupy wskazanych w art. 3a pkt 1 o prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej.]*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- <3) plan biznesowy grupy w zakresie realizacji celów określonych w art. 2, zgodny z aktem założycielskim, sporządzony na co najmniej 5 lat, na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na stronie internetowej Agencji,
- 4) oświadczenia członków grupy o prowadzeniu, w dniu składania wniosku, gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej w zakresie produkcji produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona.>
- <5. Wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, składa się w terminie do 3 miesięcy przed zakończeniem danego roku działalności grupy, którego dotyczy zmiana.
6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera nazwę, siedzibę i adres grupy oraz określenie zmian proponowanych w planie biznesowym wraz z ich uzasadnieniem.
7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się:
- 1) dokumenty potwierdzające aktualny stan realizacji planu biznesowego,
 - 2) plan biznesowy zawierający proponowane zmiany wraz z jego edytowalną postacią elektroniczną,
 - 3) informację o numerze grupy w Krajowym Rejestrze Sądowym.
8. Dyrektor oddziału terenowego Agencji, w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 lub 2, informuje dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę grupy o dacie wydania tej decyzji oraz przesyła kopię zatwierdzonego planu biznesowego, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, a w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 – kopię planu biznesowego zawierającego zatwierdzone zmiany.
9. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakie powinien spełniać plan biznesowy, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 oraz ust. 4 pkt 3, mając na względzie ujednolicenie zakresu informacji zawartych w planie biznesowym oraz sposobu jego tworzenia, a także zapewnienie właściwego funkcjonowania grup w zakresie realizacji przez nie celów określonych w art. 2.>

Art. 9.

[1. Rejestr grup prowadzi marszałek województwa.]

<1. Rejestr grup prowadzi dyrektor oddziału terenowego Agencji właściwy ze względu na siedzibę grupy.>

2. Rejestr grup zawiera:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

- 1) nazwę i siedzibę grupy,
- 2) datę wydania decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 1,
- 3) nazwę produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa otrzymała decyzję,
- 4) dane osób upoważnionych do reprezentowania grupy zgodnie z jej aktem założycielskim[.]<,>

<5) liczbę członków grupy.>

3. Rejestr jest jawny.

[4. (14) Grupa jest obowiązana do informowania marszałka województwa o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze.

5. (15) Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw rolnictwa, Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Prezesa Agencji Rynku Rolnego o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze.]

<4. Grupa jest obowiązana do informowania dyrektora oddziału terenowego Agencji o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze, w terminie miesiąca od dnia dokonania zmiany.

5. W przypadku gdy grupa nie wypełnia obowiązku, o którym mowa w ust. 4, dyrektor oddziału terenowego Agencji wzywa grupę do wypełnienia tego obowiązku, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania przez grupę.>

<6. Dyrektor oddziału terenowego Agencji, w terminie 7 dni od dnia wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 4, informuje ministra właściwego do spraw rynków rolnych, Prezesa Agencji oraz Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze.>

[Art. 10.

W przypadku niespełnienia przez wnioskodawcę warunków określonych w ustawie marszałek województwa wydaje decyzję administracyjną o odmowie:

- 1) *stwierdzenia spełnienia przez grupę określonych w ustawie warunków wpisu do rejestru,*
- 2) *dokonania wpisu do rejestru.*

Art. 11.

Marszałek województwa w przypadku, gdy grupa przestaje spełniać warunki określone w art. 3 lub art. 3a, lub w przepisach wydanych na podstawie art. 6, wydaje decyzję administracyjną o stwierdzeniu niespełniania przez grupę tych warunków ustawowych i skreśleniu jej z rejestru grup.]

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<Art. 10.

W przypadku niespełniania przez wnioskodawcę warunków określonych w art. 3 albo art. 3a lub w przepisach wydanych na podstawie art. 6 dyrektor oddziału terenowego Agencji wydaje decyzję o odmowie:

- 1) uznania grupy,**
- 2) dokonania wpisu grupy do rejestru grup.**

Art. 11.

1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji, w przypadku gdy grupa:

- 1) przestaje spełniać warunki uznania określone w art. 3 albo art. 3a lub w przepisach wydanych na podstawie art. 6 lub uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2 i 3,**
 - 2) pomimo wezwania, o którym mowa w art. 9 ust. 5 lub art. 13 ust. 2, nie wypełnia obowiązku określonego w art. 9 ust. 4 lub art. 13 ust. 1**
- **wydaje decyzję o cofnięciu grupie uznania i skreśleniu jej z rejestru grup.**

2. Dyrektor oddziału terenowego Agencji wszczyna postępowanie w sprawie cofnięcia grupie uznania na wniosek Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, złożony w trybie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w terminie 7 dni od dnia otrzymania takiego wniosku.

3. O sposobie zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 2, dyrektor oddziału terenowego Agencji informuje Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie 7 dni od dnia zakończenia tego postępowania.>

Art. 12.

[1. ⁽¹⁹⁾ Nadzór nad działalnością grupy sprawuje marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę grupy.

2. ⁽²⁰⁾ Marszałek województwa w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadza kontrole w zakresie spełniania przez grupę warunków, o których mowa w art. 3 lub art. 3a, oraz warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6.]

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<1. Nadzór nad działalnością grupy sprawuje dyrektor oddziału terenowego Agencji właściwy ze względu na siedzibę grupy.

2. Dyrektor oddziału terenowego Agencji w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadza kontrole w zakresie:

- 1) poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 8 ust. 1, i planie biznesowym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt 3, lub wniosku, o którym mowa w art. 8 ust. 2, i planie biznesowym, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 3,
- 2) spełniania przez grupę warunków, o których mowa w art. 3 lub art. 3a oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 6,
- 3) realizacji planu biznesowego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt 3 lub w art. 8 ust. 4 pkt 3.>

<2a. Kontrole, o których mowa w ust. 2:

- 1) pkt 1 – przeprowadza się przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1,
- 2) pkt 2 i 3 – przeprowadza się co najmniej raz na 2 lata, licząc od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1.>

[3. ⁽²¹⁾ *Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez marszałka województwa.*]

<3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez dyrektora oddziału terenowego Agencji.>

4. Upoważnienie zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, ich miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

5. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie.

6. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości należących do grupy,
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli,
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kserokopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.

7. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokół.

8. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz kontrolowany.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kontrolowanego protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole stosownej adnotacji o tej odmowie.

[10. ⁽²²⁾ W przypadku gdy kontrolowany nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole, może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu, zgłosić marszałkowi województwa umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

11. ⁽²³⁾ Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednolicenie informacji zawartych w upoważnieniu.]

<10. W przypadku gdy kontrolowany nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole, może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu, zgłosić dyrektorowi oddziału terenowego Agencji umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

11. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednolicenie informacji zawartych w upoważnieniu.>

<12. Prezes Agencji przekazuje, raz na kwartał, ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych zbiorcze zestawienie informacji o przeprowadzonych kontrolach oraz informację o sposobie realizacji przez grupę zaleceń lub wniosków – w przypadku ich sformułowania.>

[Art. 13.

Grupa składa marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę grupy roczne sprawozdanie finansowe w terminie 6 miesięcy od upływu roku jej działalności.

Art. 14.

Grupy producentów rolnych danego produktu lub grupy produktów, w celu reprezentowania swoich interesów, mogą organizować się w związki grup producentów rolnych, zwane dalej "związkami".

Art. 15.

Związek może zostać utworzony:

1) *przez grupy producentów rolnych jednego produktu lub grup produktów, przy czym grupy producentów nie są członkami innego związku grup producentów tych samych produktów lub grup produktów,*

2) *do realizacji w szczególności następujących celów:*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- a) *organizowania i koordynowania zaopatrzenia w środki produkcji,*
- b) *organizacji i koordynacji zbywania produktów lub grupy produktów, będących przedmiotem działalności gospodarczej grup,*
- c) *przechowywania i przygotowywania do obrotu produktów lub grupy produktów oraz ich wstępnego przetwarzania,*
- d) *reprezentowania zrzeszonych grup wobec organów samorządowych i organów administracji państwowej,*
- e) *promowania efektywnych metod produkcji i jakości oraz dostosowania produkcji do wymogów rynku przez informowanie oraz doradzanie grupom i ich członkom,*
- f) *promowania technologii produkcji korzystnych dla środowiska,*
- g) *prowadzenia analiz rynku oraz szkolenia producentów,*
- h) *prowadzenia, za zgodą grup, ich obsługi prawnej i księgowej.]*

<Art. 13.

- 1. Grupa składa corocznie, na formularzu opracowanym przez Prezesa Agencji i udostępnionym na stronie internetowej Agencji, dyrektorowi oddziału terenowego Agencji właściwemu ze względu na siedzibę grupy podpisane przez osoby uprawnione do reprezentowania grupy sprawozdanie dotyczące obrotu produktem lub grupą produktów, ze względu na które grupa została utworzona, za dany rok działalności grupy, w terminie do 2 miesięcy od dnia zakończenia danego roku działalności tej grupy, zawierające w szczególności:**
 - 1) nazwę, siedzibę i adres grupy,**
 - 2) rodzaj produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa została utworzona,**
 - 3) aktualną liczbę członków grupy,**
 - 4) informację o rocznej wielkości produkcji i wartości przychodów netto grupy ze sprzedaży produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa została utworzona, wytworzonych w gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej członków grupy,**
 - 5) informację o łącznej rocznej wielkości produkcji i wartości przychodów netto grupy ze sprzedaży produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa została utworzona.**

2. W przypadku gdy grupa nie wypełnia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor oddziału terenowego Agencji wzywa grupę do wypełnienia tego obowiązku, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania przez grupę.

Art. 14.

Grupy, w celu reprezentowania swoich interesów, mogą organizować się w związki grup, zwane dalej „związkami”, do realizacji w szczególności co najmniej dwóch spośród następujących celów:

- 1) organizowania i koordynowania zaopatrzenia w środki produkcji,
- 2) organizowania i koordynowania zbywania produktów lub grupy produktów, ze względu na które grupy zostały utworzone,
- 3) przechowywania i przygotowywania do obrotu produktów lub grupy produktów oraz ich przetwarzania,
- 4) reprezentowania zrzeszonych grup wobec organów samorządowych i organów administracji państwowej,
- 5) promowania efektywnych metod produkcji i jakości oraz dostosowania produkcji do wymogów rynku przez informowanie oraz doradzanie grupom i ich członkom,
- 6) promowania technologii produkcji korzystnych dla środowiska,
- 7) prowadzenia analiz rynku oraz szkolenia producentów rolnych,
- 8) prowadzenia obsługi prawnej i księgowej grup.

Art. 15.

Związek prowadzi działalność jako przedsiębiorca mający osobowość prawną, pod warunkiem że:

- 1) zrzesza co najmniej 5 grup,
- 2) grupy będące członkami związku nie są członkami innego związku,
- 3) działa na podstawie aktu założycielskiego, który, oprócz wymagań określonych w odrębnych przepisach, powinien zawierać w szczególności:
 - a) zasady przyjmowania do związku nowych członków oraz występowania członków ze związku, przy czym minimalny okres członkostwa, który liczy się od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 16, nie może być krótszy niż trzy lata działalności związku, a informacja o zamiarze wystąpienia ze związku powinna być złożona na piśmie co najmniej na 12 miesięcy przed końcem danego roku działalności związku,
 - b) zasady tworzenia i wykorzystania funduszu specjalnego przeznaczonego na wypłacanie członkom związku zaliczek za dostarczone produkty lub grupy

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

produktów oraz na inne cele określone w statucie lub umowie, jeżeli będzie on utworzony,

c) sankcje wobec członka związku, który nie wypełnia nałożonych na niego zadań lub obowiązków.>

Art. 16.

[1. Minister właściwy do spraw rolnictwa stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, spełnienie przez związek warunków określonych w art. 15 i dokonuje wpisu do rejestru związków.]

<1. Prezes Agencji wydaje decyzję o uznaniu związku, jeżeli spełnia on warunki określone w art. 14 i art. 15, i dokonuje wpisu związku do rejestru związków.>

<1a. W przypadku niespełniania przez wnioskodawcę warunków określonych w art. 14 i art. 15 Prezes Agencji wydaje decyzję o odmowie:

- 1) uznania związku,
- 2) dokonania wpisu związku do rejestru związków.>

[2. Minister właściwy do spraw rolnictwa prowadzi rejestr związków.]

<2. Prezes Agencji prowadzi rejestr związków.>

3. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 8.

4. Do prowadzenia rejestru związków stosuje się odpowiednio przepisy art. 9 i 10.

[Art. 17.

Nadzór nad działalnością związków sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa.]

<Art. 17.

1. Nadzór nad działalnością związków sprawuje Prezes Agencji.

2. Prezes Agencji w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadza kontrole w zakresie spełniania przez związek warunków określonych w art. 14 i art. 15.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się co najmniej raz na 2 lata, licząc od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 16.

4. Do przeprowadzenia kontroli, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 ust. 3–11.

5. Prezes Agencji, w przypadku gdy związek przestaje spełniać warunki uznania określone w art. 14 lub art. 15 lub uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie

kontroli, o których mowa w ust. 2, wydaje decyzję o cofnięciu związkowi uznania i skreśleniu go z rejestru związków.

6. Prezes Agencji wszczyna postępowanie w sprawie cofnięcia związkowi uznania na wniosek Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, złożony w trybie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w terminie 7 dni od dnia otrzymania takiego wniosku.
7. O sposobie zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 6, Prezes Agencji informuje Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie 7 dni od dnia zakończenia tego postępowania.>

<Art. 17a.

1. Związek składa Prezesowi Agencji roczne sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z realizacji celów wybranych spośród celów, o których mowa w art. 14, w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia każdego roku jego działalności.
2. Prezes Agencji przekazuje zbiorcze zestawienie informacji, o których mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych.>

USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 349)

Art. 45.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki lub tryb przyznawania, wypłaty lub zwrotu pomocy w ramach poszczególnych działań, poddziałań lub typów operacji objętych programem, a także przestrzenny zasięg wdrażania tych działań oraz poddziałań, w szczególności:
 - a) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy lub wniosków o płatność,
 - b) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy lub wnioski o płatność,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- c) kryteria wyboru operacji - w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-9, 13 oraz 14 lit. c,
 - d) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa o przyznaniu pomocy - w przypadku działań i poddziałań, w ramach których pomoc jest przyznawana na podstawie umowy,
 - e) działania lub poddziałania i przypadki, w których następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo nabywca gospodarstwa rolnego lub jego części albo przedsiębiorstwa lub jego części, albo przejmujący posiadanie gospodarstwa rolnego lub jego części może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu, oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania,
 - f) działania lub poddziałania i przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części albo przedsiębiorstwa lub jego części, albo przejmującemu posiadanie gospodarstwa rolnego lub jego części jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy
- mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji programu, w szczególności przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy zgodnie z warunkami wynikającymi z programu, biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych działań i poddziałań oraz konieczność ukierunkowania pomocy, w szczególności ze względu na szczególne potrzeby i warunki zidentyfikowane zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. c ppkt iv rozporządzenia nr 1305/2013 i wskazane w programie;
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty lub zwrotu pomocy technicznej, w tym tryb składania wniosków o przyznanie pomocy technicznej, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać te wnioski oraz umowa, na podstawie której przyznaje się tę pomoc, mając na względzie zapewnienie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy technicznej zgodnie z warunkami wynikającymi z programu, w tym uzależniając wysokość przyznawanej pomocy technicznej od efektywności wykonywania zadań związanych z przyznawaniem lub wypłatą pomocy.
2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić wysokość zmniejszeń kwot pomocy, o których mowa w art. 64 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, mając na względzie kryteria określone w art. 64 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013.
3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczące działań lub poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10-12, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

⟷ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

określić kryteria wyboru operacji, mając na względzie art. 49 ust. 1 lub 3 rozporządzenia nr 1305/2013.

<4. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić wysokość zmniejszeń kwot pomocy technicznej, o których mowa w art. 64 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, mając na względzie kryteria określone w art. 64 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013.>

Art. 46.

1. Poza kontrolami administracyjnymi, kontrolami na miejscu oraz kontrolami ex post, o których mowa w art. 52 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 809/2014":
 - 1) podmiot wdrażający oraz instytucja zarządzająca mogą przeprowadzać kontrole podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i pomocy technicznej lub beneficjenta w celu sprawdzenia:
 - a) informacji przedstawionych we wniosku o przyznanie pomocy, wniosku o przyznanie pomocy technicznej lub wniosku o płatność,
 - b) prawidłowości realizacji zadań objętych operacją,
 - c) dostarczenia towarów i usług objętych operacją,
 - d) prawdziwości i kwalifikowalności wydatków poniesionych w ramach realizacji operacji oraz ich zgodności z prawem;
 - 2) agencja płatnicza może przeprowadzać kontrole beneficjenta po wypłacie płatności ostatecznej z tytułu zrealizowania operacji w celu sprawdzenia wypełniania zobowiązań:
 - a) stanowiących warunek przyznania pomocy lub zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy - w przypadku poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a-c i e, pkt 11 lit. b i pkt 14 lit. b i c,
 - b) wynikających z umowy o przyznaniu pomocy technicznej.
2. Kontrole przeprowadzane na podstawie ust. 1:

- 1) pkt 1 są przeprowadzane na zasadach i w trybie określonych w przepisach rozporządzenia nr 1306/2013 oraz przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia, dotyczących kontroli na miejscu;
- 2) pkt 2 są przeprowadzane na zasadach i w trybie określonych w przepisach rozporządzenia nr 1306/2013 oraz przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia, dotyczących kontroli ex post, o których mowa w art. 52 rozporządzenia nr 809/2014.

<Art. 46a.

- 1. Agencja może przeprowadzać kontrolę podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b lub pkt 9, lub beneficjenta tych działań, w zakresie spełniania warunków uznania określonych w przepisach o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, przepisach o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych lub przepisach o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych.**
- 2. Na wniosek Agencji organ właściwy w sprawie uznania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b lub pkt 9, lub beneficjenta tych działań, niezwłocznie udostępnia Agencji dokumentację stanowiącą podstawę uznania tego podmiotu.**
- 3. W przypadku stwierdzenia niespełniania warunków uznania określonych w przepisach o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, przepisach o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych lub przepisach o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, Agencja informuje o tym fakcie organ właściwy w sprawie uznania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b lub pkt 9, lub beneficjenta tych działań, w terminie 7 dni od dnia ich stwierdzenia, oraz wnioskuje o wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia tego uznania.**
- 4. W przypadku:**
 - 1) o którym mowa w ust. 3,**
 - 2) wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia uznania na podstawie przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, przepisów o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych lub przepisów o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych**

- **postępowanie w sprawie przyznania pomocy lub przyznania płatności w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b lub pkt 9, zawieszania się do czasu rozstrzygnięcia postępowania w sprawie cofnięcia uznania.>**

Art. 51.

1. Doradzać podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy i beneficjentom w zakresie określonym w art. 15:
 - 1) ust. 4 rozporządzenia nr 1305/2013 mogą osoby fizyczne, które są wpisane na listę doradców rolniczych;
 - 2) ust. 5 rozporządzenia nr 1305/2013 mogą osoby fizyczne, które są wpisane na listę doradców leśnych.
2. Doradzać podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 i 11, i beneficjentom tych działań, w zakresie określonym w art. 15 ust. 4 rozporządzenia nr 1305/2013, w tym w zakresie sporządzania odpowiednio planu działalności rolnośrodowiskowej i planu działalności ekologicznej, mogą osoby fizyczne, które są wpisane na listę doradców rolnośrodowiskowych.
3. Jeżeli w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10, wymagane jest sporządzenie dokumentacji przyrodniczej, stanowiącej szczegółową charakterystykę danego siedliska przyrodniczego, doradzać w zakresie sporządzenia tej dokumentacji oraz planu działalności rolnośrodowiskowej w części sporządzanej na podstawie tej dokumentacji mogą osoby fizyczne, które są wpisane na listę ekspertów przyrodniczych.
4. Listy, o których mowa w ust. 1-3, są prowadzone przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, zwanego dalej "CDR", który umieszcza je na stronie internetowej CDR.
5. Na listy, o których mowa w ust. 1-3, wpisuje się osobę fizyczną, która spełnia następujące warunki:
 - 1) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 2) ukończyła szkolenie z danego zakresu doradzania, przeprowadzone przez:
 - a) CDR - w przypadku doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych i ekspertów przyrodniczych,
 - b) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, zwane dalej "Lasami Państwowymi" - w przypadku doradców leśnych

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- zwane dalej "szkoleniem";
- 3) zdała egzamin z danego zakresu doradzania, przeprowadzony przez:
 - a) dyrektora CDR - w przypadku doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych i ekspertów przyrodniczych,
 - b) Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych - w przypadku doradców leśnych- zwany dalej "egzaminem";
- 4) posiada:
 - a) wykształcenie wyższe rolnicze i co najmniej roczne doświadczenie w doradzaniu z zakresu rolnictwa - w przypadku doradców rolniczych i doradców rolnośrodowiskowych,
 - b) wykształcenie średnie leśne lub wyższe leśne i co najmniej roczne doświadczenie w doradzaniu z zakresu leśnictwa - w przypadku doradców leśnych,
 - c) wykształcenie wyższe przyrodnicze - w przypadku ekspertów przyrodniczych.

<5a. Osoba, która nie posiada co najmniej rocznego doświadczenia w doradzaniu z zakresu rolnictwa może być wpisana na listy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub ust. 2, jeżeli w okresie 36 miesięcy od dnia wydania dyplomu ukończenia studiów wyższych, w ramach których zaliczyła zajęcia z doradztwa rolniczego lub doradztwa rolniczego i komunikacji społecznej, za które uzyskała co najmniej 5 pkt ECTS, złożyła wniosek o wpis na te listy.>

6. Uznaje się, że osoba ubiegająca się o wpis na listę:
- 1) doradców rolniczych lub doradców rolnośrodowiskowych posiada wykształcenie wyższe rolnicze, jeżeli ukończyła:
 - a) studia wyższe na kierunkach: rolnictwo, zootechnika, technika rolnicza i leśna, ogrodnictwo lub ekonomika rolnictwa lub
 - b) inny kierunek studiów wyższych lub studia podyplomowe, obejmujące przedmioty z dziedziny nauk rolniczych w wymiarze co najmniej 60 punktów ECTS;
 - 2) ekspertów przyrodniczych posiada wykształcenie wyższe przyrodnicze, jeżeli ukończyła:
 - a) studia wyższe na kierunku biologia lub leśnictwo, lub
 - b) inny kierunek studiów wyższych lub studia podyplomowe, obejmujące przedmioty z dziedziny nauk biologicznych w wymiarze co najmniej 60 punktów ECTS;
 - 3) doradców leśnych posiada wykształcenie:
 - a) wyższe leśne, jeżeli ukończyła:
 - studia wyższe na kierunku leśnictwo lub

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

– inny kierunek studiów wyższych lub studia podyplomowe, obejmujące przedmioty z dziedziny nauk leśnych w wymiarze co najmniej 60 punktów ECTS,

b) średnie leśne, jeżeli ukończyła technikum leśne.

7. Listy, o których mowa w ust. 1-3, zawierają następujące dane osób na nie wpisanych:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) miejsce zatrudnienia;
- 3) miejsce świadczenia usług doradczych;
- 4) dane kontaktowe.

8. Osoba wpisana na listę, o której mowa w ust. 1-3, niezwłocznie informuje dyrektora CDR o zmianie danych, o których mowa w ust. 7.